

श्री मानाय प्रमङ्ग.

श्री मार्हलीला

मासिक पुस्तक.

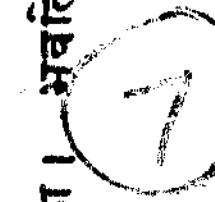
वर्ष ८ वें] अंक ६, अक्टूबर [आश्विन

१०१

२५

३३

—शंकराचार्य

१

१

१

१

१

१

<div data-bbox="660 4705 750 4715</div><div data-bbox="660 4715 75

अनुक्रमणिका.

पुण्यतिथि उत्सव आणि उत्सवाचा कार्यक्रम ...	... ...	१—२
अनुभव	... ...	१—३
अनुभव	... ...	१—६
श्री कायम फंड खाते	... ...	१—४
श्री भक्तमंडळ खाते	... ...	५
शैलधी अर्थात् शिर्डी वर्णन	... ...	१—८
श्रीसमर्थ सद्गुरु साईबाबा महाराज (.) पुण्यतिथी-दिन व पुण्यतिथी विधिनिर्णय	... ...	१—६

विनंति.

सुप्रसिद्ध श्री मोरोपंत कविकृत केकावलि या भक्तिरसप्रेमामृतानें
ओथंबलेल्या काव्यावर कै. रा. ब. दादोबा पांडुरंग यांची “यशोदा पांडुरंगी”
टीका जी साठ वर्षापूर्वी छापून प्रसिद्ध झाली होती व आजमितीस अत्यंत
दुर्मिळ झाली होती तिची दुसरी आवृत्ति छापून तयार झाली आहे. किं. रु. २.

कै. गोविंदराव रघुनाथ दाभोळकर यांचा सुप्रसिद्ध ओजस्वी व प्रासादिक श्रीसाईसच्चरित हा ग्रंथ बांधून तयार आहे. पानें अदमासें १०००.
किं. रु. २--८--०.

रा. आ. तर्खंड.

व्यवस्थापक—श्रीसाईलीला कचेरी.

श्री साई भक्तांस विज्ञप्ति.

कोणाला श्री साईमहाराजांबद्दलचे त्यांचे स्वतःचे अनुभव श्री साई-
लीलेंत प्रसिद्ध व्हावे म्हणून पाठविण्याचे असतील त्यांनी ते आमचेकडे
पाठविल्यास ते प्रसिद्ध होण्याबद्दल आदरपूर्वक योग्य तो विचार होईल.

रा. आ. तर्खंड
—प्रकाशक

॥ श्रीसाईबाबा प्रसन्न ॥

पुण्यतिथि उत्सव

कृ. सा. न. वि. वि. श्री. समर्थ सद्गुरु साईमहाराज यांची पुण्यतिथि येत्या
आश्विन शु. १० बुधवार शके १८५३ ता. २१-२०-३१ रोजीं श्रीक्षेत्र शिर्डी
येथें महाराजांच्या मंदिरांत होणार आहे. तरी या समर्थांनी आपण कृपा करून आपल्यां
कुटुंबांतील बालगोपाळांसह व मित्रमंडळीसह तीर्थप्रसादास अवश्य यावें, अशी नम्र
विनंती आहे.

सद्गृह कार्यासाठी वर्गणी पाठविणें असल्यास ती खाली दर्शविलेत्या कोणत्याही
सद्गृहस्थांकडे पाठविण्याची कृपा व्हावी.

१ श्रीयुत रा. आ. तर्खड, ऑ. खजिनदार, १० जर मॅन्यन, वाढे.

२ श्रीयुत सुंदरराव दि. नवलकर, ऑ. चिटणीस, १४१ साईभुवन, प्रिन्सेस
स्ट्रीट, मुंबई नं. २.

३ रावसाहेब. बा. वि. देव, ५२ स्टेशनरोड, ठाणे.

४ श्रीयुत बापुराव राघवजी बोरावके, अं. दुर्यम चिटणीस, शिर्डी.

ता. कोपरगांव, जि. नगर.

आपले आज्ञांकित,

मोरेश्वर विश्वनाथ प्रधान
बालकृष्ण विश्वनाथ देव
तात्याजी गणपत पाटील कोते
सखाराम बळवंत धुमाळ
वासुदेव नारायण चांदोरकर
श्रीसाईबाबा शिर्डी संस्थानचे ट्रस्टी.

उत्सवाचा कार्यक्रम.

ता. २१-१०-३१ आश्विन शु. १० दुधवार.

सकाळीः—संस्थानचा रुद्राभिषेक व पवमानाभिषेक मंगलस्नान, पूजा व आरती व विधियुक्त पुण्यतिथि आदृ.

दुपारीः—प्रसाद, पुराण व कीर्तन.

रात्रौः—भजन, रथाची मिरवणूक.

ता. २२-१०-३१ आश्विन शु. ११ गुदवार.

सकाळीः—संस्थानचा अभिषेक, स्नान, पूजा व आरती.

दुपारीः—फराळ किंवा भोजन व पुराण.

रात्रौः—भजन, पालखी व चावडी.

ता. २३-१०-३१ आश्विन शु. १२ शुक्रवार.

सकाळीः—काल्याचे कीर्तन.

दुपारीः—पुराण. नंतर ग्रामभोजन.

श्रीयुत काशीनाथ सखाराम पाटीळ राहणार पेण हे आपले श्रीसाई माउर्लांचे सध्याचे अनुभव येणेप्रमाणे प्रत्यक्ष कळवीत आहेत. हे गृहस्थ एक साधारण स्थिरीतले कामगारवर्गपैकीं आहेत, आणि मुंबईस सुतारकाम, यांत्रिक फिटरकाम वगैरे करून आपला चरितार्थ चालवीत असतात. शिर्डीच्या श्रीसाई बाबावर त्यांची पूर्ण श्रद्धा आहे, आणि जेव्हा जेव्हा शिर्डीस काढी दुरुस्तीच्या कामासाठी त्यांना पाठविण्यांत येत असते त्या वेळी उत्साहाने हातां-तर्भीं कितीही कमाईचीं कामे असलीं तरी तीं बाजूला साखून, शिर्डीस श्री-समर्थीच्या कामासाठीं ते जात असतात.

(१) पेणला खाडीमध्ये याच्या कुटुंबाच्या मालकीची भातजमीन आहे. मोठे उधाण (म्हणजे वसंत ऋतूतील मोठी भरती) येण्यापूर्वी पाऊस पडून त्या तापलेल्या जमिनीत बीं पडलें असतां आणि नंतर उधाणाचे खारे पाणी त्या जारोवर येऊन गेलें असतां, पीक उत्तम प्रकारचे येते असा त्या गांवच्या गांवकरी लोकांचा पूर्ण अनुभव आहे.

त्याप्रमाणे यंदा पाऊस पडण्यास विलंब झाला. उधाणाचे खारे पाणी त्या जागेवर फिरून त्या जागेची ऊब नष्ट झाली. आता पाऊस पडला तरी पीक रुपयांत आठ दहा आणे उतरेल असे वाटले.

नक्षत्रावर नक्षत्रे कोरडीं जाऊ लागलीं, त्यामुळे कुआबा व ठाणे जिल्ह्यातील शेतकरी हवालदिल झाले. इतक्यांत पाऊस पडला. पेरण्या झाल्या. धान्य उगवलें. बीत दीड बीत वर आलें. नंतर लावण्या झाल्या. शेते जोमदार दिसूं लागलीं. सर्वांना आनंद वाटला. त्यानंतर सर्व कोंकण प्रांतात भयंकर चृष्टि झाली. आठवड्यावर आठवडे पावसाची सारखी झोड लागली. सर्व शेते पाण्यांत बुडालीं. त्यांत काशीनाथाचे शेत विशेष खोलगट जाऱ्यांत होते. सर्वांची निराशा झाली. तशा पाण्यांतून काशीनाथाच्या शेतांतले कोंब पाण्यावर ढोकावू लागले. त्याचे शेत बचलें. बाकीचीं उचवट्यावरचीं शंते ज्याची बचण्याची आशा होती तीं सर्व शेते नष्ट झालीं. या गोष्टीचा उलगडा नाही. काशीनाथाची व त्याच्या घरांतल्या सर्व मंडळीची पूर्ण खात्री आहे की, श्री साईबाबानींच त्याच्या अघित मायेने त्यांचे शेत बचाविले.

(२) श्रीयुत काशीनाथ यांचा धाकटा भाऊ माझगांवांत पी. अंडो. कंपनीच्या कारखान्यांत फिरकामावर आज कित्येक वर्षे नोकरीवर आहे.

सुप्रिन्टेन्डन्ट साहेबांची त्याचें काम पाहून त्याच्यावर मर्जी आहे. असें असूनही गेल्या ऑगस्ट महिन्याच्या पंधराब्या तारखेच्या सुमारास साहेबाने त्याला अमुक बोटीवर जाऊन काम करण्याचा हुक्म केला, आणि सांगितले की, बरोबर एक विगारी घेऊन जा. असें काम करताना दोन विगारी असल्याशिवाय तें होणे असंभवनीय असल्यामुळे त्याने साहेबाला त्याप्रमाणे सांगितले. साहेब ऐकेना. फारच रागावला व आपण स्वतः तें काम करावयाला गेला. आणि एक मजूर सोबतीस असल्यास हें काम होऊं शकते हें दाखविताना एक पंचवीस रुपयाचें हत्त्यार साहेबाच्या हातून पाण्यात पडले. झाले. वड्याचे तेल वांग्यावर. त्याचा धुसा काशीनाथाच्या भावावर काढला. दुसऱ्या दिवशी त्याला कामावरून दूर केले. त्याने दुसरीकडे नोकरी मिळावी म्हणून सर्टिफिकेट मागितले. पहिल्या तारखेनंतर देईन असें साहेबाने त्याला सांगितले.

काशीनाथ म्हणतो की, त्याच्या कुटुंबातील सर्व माणसें चितातुर झाली. कारण कायमचा पगार मिळविणारा असा तो त्याचा भाऊ. स्वतः फुटकळक म कोठे मिळेल त्यावर रोजीं मिळवून निर्वाह करणारा. तेव्हां पुढे होईल कसें याची सर्वांना विवंचना पडली.

याच वेळी लेखकाच्या घरी कांहीं सुतार काम निघाले होते आणि त्या कामावर काशीनाथ याची योजना होती. एके दिवशी संध्याकाळीं कोणी सद्गुहस्थ लेखकाजवळ श्रीच्या हातची उदी मागावयासाठी आले. त्याना थोडी दिली. ते गेल्यावर लेखकाने काशीनाथाकडे पाहिले. तो उभा होता. त्याच्या चर्येवर चिता स्पष्ट दिसत होती. लेखकाने त्याविषयी त्याला विचारले; पण काशीनाथ कांहीं बोलेना. तेव्हां लेखकाने श्री साईमाउलीच्या इततची आपल्याजवळ असलेली थोडी उदी त्याला दिली आणि त्याला सांगितले “काशीनाथ, ही उदी पूजेमध्ये जपून ठेव.”*

काशीनाथ ती उदी घेऊन घरी गेला. ऑगस्ट महिन्याची ३१ वी तारीख होती. त्या रात्री त्याने आपल्या भावाला ती उदी खिशात ठेवून दुसऱ्या दिवशीं साहेबाला भेटण्यास सांगितले. त्याचा भाऊ ती उदी घेईना आणि

* पुढेमार्गे या उदीविषयीं एखाद्या लेखांत खुलासा होईल.

म्हणाला कीं, उद्यां पहिल्या तारखेळा आणखी पुष्कळ माणसांना रजा होणार आहे. काशीनाथाने आग्रह घरिला. भावाला सांगीतले कीं, ही उदी तुं खिशांत ठेवच. आणि बाबांवर पूर्ण भरंवसा टेचून जा आणि साहेबांना भेट. बाबा आपलीं सर्व संकटे दूर करतील. तसें त्यांनी नाही केले तर अतःपर शिर्डीस जाणार नाही, असें त्रागायुक्त बोलून भावाला कारखान्याच्या दरवाज्यावर पाठविले. तेथे जाऊन तो पाहातो तों ४०० (चारशे) माणसे कामावरून दूर केल्याचे त्याला दिसले. त्याच्या छातीत धस्स झाले. साहेबाने त्याला पाहिले. जवळ बोलावले. कां आलास म्हणून विचारले. त्याने सांगितले सर्टिफिकिटासाठी आलो. साहेब म्हणाला, “तुझा नोकरीवरून दूर करात नाही. कामावर चल.” असें म्हणून त्याच पगारावर त्याची नेमणूक केली.

काशीनाथाने ही हकीकत काळ रोजी (ता. २-९-३१) लेखकाला सांगितली आणि म्हणाला “बाबासाहेब ! हा सर्व साईबाबाच्या त्या उदीचाच परिणाम आहे असें आम्हां सर्वांना वाटत आहे !” हें बोलतांना काशीनाथाचा कंठ सद्दित झाला होता. ही हकीकत जशीच्या तशीच प्रसिद्ध करण्यात लेखकाला साहजिक आनंद वाटत आहे.

रा. आ. तर्खड
संपादक—श्री साईलाला.

ता. क. दर पावसाळ्यात छप्पर गळून तों पाणी श्रीसाईबाबाच्या समाधीवर पडून त्रास होत असे. हें गळते बंद करण्यासाठी तज्ज्ञाचा अभिप्राय घेतां छप्पराचा फेरफार करावा लागेल आणि त्यासाठी किमानपक्षी रु. ८०० (रुपये आठशेंचा तरी) खर्च पडेल असा अंदाज पडला. सध्याचे सेक्रेटरी व कमिटीवरील दुसरे गृहस्थ यांना हें इष्ट न वाटून त्यांनी काशीनाथाला या वर्षाच्या वैशाखांत इतर कामासोबत हें पण काम करण्यासाठी पाठविले आणि डांबर गरम करून मांजरपाटाचे तुकडे वापरून हें गळते बंद झाले. खर्च पांचसहा रुपयांचा आला !!

अनुभव

ता. ६ नोवेंबर १९३१ रोजी रा. ब. मोरेश्वरराव प्रधान यांच्या घरी सांताकुळ येथे रा. सा. देव यांचे बरोबर संस्थानाच्या कामासंबंधाने गेले असता श्रीयुत प्रधान यांनी सांगितलेली गोष्ट:—

“ गेल्या जन्माष्टमीच्या दिवशी आमचे (श्रीयुत प्रधान यांचे) घरी श्रीसाईबाबांची कांदी पुण्याची भक्तमंडळी आली होती. त्यांत श्रीयुत विठ्ठल यशवंत देशपांडे या नांवाचे गृहस्थ होते. त्यांनी स्वतःसंबंधाने सांगितलेली हकीकत.

हे गृहस्थ सध्यां सुमारे २५३० वर्षांच्या उमरीचे असावेत. यांच्या दहाव्या वर्षी म्हणजे सुमारे १५२० वर्षांमार्गे ही गोष्ट वडली.

त्यांचे आजोबा त्या वेळी हयात होते, आणि दोन्ही डोळ्यांनी अंध होते. त्यांना हात धरून फिरवावें लागत असे. एक तर वृद्धावस्था, आणि त्यांत अशी परावर्लंबनीय स्थिति. मग त्या जीवाळा काय वाटत असेल ते तोच जीव जाणे.

आदल्या वर्षी श्री विठ्ठलरावांचे वडील व त्यांची मातुःश्री शिर्डीला जाऊन श्रीचे दर्शन करून आली होती. त्यांच्या श्रीसाई माऊळीच्या उत्साह-पूर्वक कथानकावरून, आजोबांना स्फृति झाली की, आपणही जाऊन श्रीच्या पायां पडावे. संतांचे सामर्थ्य अगाध असते ह्याविषयीं म्हातान्याची पूर्ण श्रद्धा आणि त्यांच्या कृपेने कदाचित् गेलेली दृष्टि पुन्हाही मिळेल ही आस्था व इच्छा.

आमची घरची या वेळी गरिबीच असल्याकारणाने आणि दुसरे कोणीही बरोबर नेणारे नसल्यामुळे आणि आजोबांच्या वारंवार अत्यंत केविलवाण्या विनवणीमुळे श्री विठ्ठलराव म्हणाले, माझ्या मात्यापित्यांना दया येऊन आणि श्रीसाईबाबांविर पूर्ण विश्वास असल्यामुळे आजोबांना शिर्डीस पाठ-विष्ण्याचे त्यांनी ठरविले. आणि सोबत म्हणून आमची योजना केली !

मी तर त्यावेळी केवळ नादान पोर ! वय सुमारे दहा वर्षांचे ! असें असूनही, माझ्या ताब्यांत अंध व वृद्ध आजोबांना देऊन, गाडींत झोप न घेण्याची सक्त ताकीद देऊन नाशिक सोडल्यावर अमुक अमुक स्टेशने येऊन नंतर मनमाडला उतरावयाचे आणि तिकडून दौँडाकडे जाणारी गाडी पकडून कोपरगांवला उतरावयाचे, तेथें टांगा करून शिर्डीस जावयाचे वगैरे पुनः पुनः पुनः एखाद्या घडयाप्रमाणे मला शिकवण देण्यांत आली होती.

मी तर केवळ एक लहान पोर ! स्वतः स्वंत्र रीतीने लांबचा प्रवास करण्याची ही पहिलीच वेळ ! त्यांतल्या त्यांत रात्रीचा प्रवास ! दोन अडीच वाजतां उतरून दुसरीकडे जाण्याची गाडी पकडावयाची आणि अंध व वृद्ध आजोबांचा सांभाळ करण्याची जबाबदारी !!!

गाडी सुटल्यावर पहिल्या पहिल्याने आनंद झाला; पण पुढे पुढे तशांत रात्रीची वेळा असल्याकारणाने कंटाळा येऊ लागला. आजोबांना स्वस्थ झोप घेण्याचे सांगून, मनमाड स्टेशनाकडे सारे लक्ष ठेवले, न जाणो मनमाड चुकून पुढे कोठे गेले तर परत कसे यावयाचे ही वार चिंता !!

आजोबा तर स्वस्थ झोंपी गेले होते. डुलक्या खात खात तारवठ-लेल्या डोक्यांनी जेमतेत नाशीकचे स्टेशन पाहिले. नंतर माझे थकलेले शरीर झोंपी गेले. मनमाड स्टेशनवर गाडी येऊन उभी राहिली. आम्ही उभयता गाढ निंद्रेत. गाडी आतां सुटणार इतक्यांत. “उठ निजतोस काय ?” असे खणखणीत शब्द आजोबांच्या कानावर गाढनिंद्रेत पडले. ते घडपडत उठतात तों “मनमाड ! मनमाडवाला कोई है !” हे पोर्टरचे शब्द ऐकतांच, आजोबांनी मला उठविले. मी त्यांना धीर देऊन खाली उतरविले न उतरविले इतक्यांत गाडी चालू झाली ! आजोबांना हे श्री साईबाबांचिच कानावर पडलेले झोंपेतले शब्द व हा त्यांचाच खास खेळ असें वाटून आनंद झाला. नंतर दौँडाकडे जाणाऱ्या गाडींत बसून, कोंपरगांव गांठून, तांगा करून श्रीगंगेत स्नाने केली. आणि त्यानंतर शिर्डी गाठली.

दीक्षितसाहेबांच्या वाढ्यात उतारा करून आजोबाना हाती धरून विचारीत विचारीत श्री साईबाबांच्या दर्शनाला गेलो. आम्ही दाघे दूर उमे राहिलो. आमच्याकडे पाहून बाबानीं आम्हांला आपल्याजवळ बोलावले. तेव्हां आजोबाना बाबांच्या पायावर घातले; आणि बाबाना सांगितले, “बाबा! यांना दिसत नाहीं!” बाबा म्हणाले, “दिसेल रे ! ”

बराहून निघताना वडील म्हणाले होते की, “बाबा कदाचित दक्षिणा मागतील, ती त्यांना दे, नाहीं म्हणून कोस ! ” हें लक्षांत ठेवले होते.

वरील संभाषण होताच बाबा मला म्हणाले “अरे ! दक्षिणा देतोस काय ?” मी म्हणालो, “देतों बाबा ! काय देऊं ? ” बाबा म्हणाले, “चार रुपये दे ! ” माझ्याजवळ पांच रुपयाची नोट होती ती काढून बाबांपुढे ठेवली. ते म्हणाले, “मला चारच रुपये पाहिजेत आणखी नकोत. ”

तेव्हां तेथे असलेल्या मंडळी जवळ मोड मागितली. ती कोणाजवळ मिळेना; तेव्हा आवाराबाहेर पडून गावांत मोड आणप्यासाठीं गेलो. गांव अपरिचित, वय लहान, केवळ पोर, त्यामुळे भटक भटकलो.

इकडे बाबानीं म्हाताज्याच्या डोक्यावर हात ठेविला. ज्ञाले ! म्हाताज्याला चांगले दिसूं लागले ! त्याच्या डोक्यातून आनंदाश्रू वाहूं लागले ! त्याला उदी घेऊन वाढ्यात जाण्याची आज्ञा केली. त्याप्रमाणे आजोबा दीक्षितांच्या वाढ्यात जाऊन बसले.

इकडे भटकून भटकून एकदांची मोड मिळाली. ती घेऊन बाबांकडे गेलो. चार रुपये त्यांच्या हातांत ठेविले, आणि आजूबाजूस पाहातो तो आजोबा कोठे दिसेनात ! घावरलो ! अनोळखी गांव ! त्यांत अंध व वृद्ध हातारा आजोबा ! आईबापांनीं माझ्या ताब्यांत दिलेला आणि त्याची सांभाळ ठेवण्याची सक्त ताकीद ! या सर्व गोष्टी लक्षांत घेऊन माझ्या लहानशा जीवाला त्या वेळी काय वेदना ज्ञाल्या असतील, त्याचे अनुमान करावे !

आवारावाहेर धांवून कावच्याबावच्या “माझ्या आजोबाला पाहिलेंत काय ? ” म्हणून रडत ओरडत जागोजाग पुष्कळ वेळ फिरलों, आणि थकून दीक्षितांच्या वाढयाकडे गेलों आणि पाहातों तों आजोबा चुनेचंदी बैठकीवर खुशाल बसलेले ! मला पाहातांच ते दुखून ओरडले, “अरे ! तू इतका वेळ होतास तरी कोठे ? ” त्याना दिसूं लागल्याचे तर मला कांही वेळ खरेच वाटेना ! नंतर खाणावळीत जेवण उरकून दोन प्रहरीं वाबांची रजा घेऊन आम्ही दोघे मुंबईस जाण्यासाठी निघालो.

कोपरगांवीं गाडी मिळावयाची आशा नसरांच भलतीच एखादी गाडी मिळावी असे सर्वांच्या अनुभवाचे प्रकार घडून मनमाढला मुंबईकडील गाडी मिळून दुसऱ्या दिवशी सकाळा दादर स्टेशनवर आलों.

महत्त्वाची एक गोष्ट सांगावयाची राहिली. आमची स्थिति त्या वेळीं गरिबीची होती, हें पूर्वीं कळविलेंच आहे. तशांत वडिलांनीं एक नवी करकरीत टोपी शिरीला जातेवेळीं मला घेऊन दिली होती, आणि सक्त ताकीद दिली होती, “पहा आपण गरीब माणसें ! टोपीला नीट जप. जर कां ती गाडीतून पडून घालविलीस तर तुला मरे मरे तो मार देईन ! समजलास !”

कर्मधर्मसंयोगानें मुंबई जवळ येत होती, इतक्यांत वाप्याच्या सपाऱ्यानें माझी टोपी गाडीतून भुर्कन् पार उडाली ! लहानच वय तें ! सडकून दहशत बसली कीं आतां आपले पुढे कसें होईल ? मरे मरे तो मार खावा लागेल या फिकरीत असर्ता दादर स्टेशन आले ! आम्ही दादरलाच राहात होतो. आम्ही दोघेही स्टेशनावर उतरलों. मीं टोपीच्या विवंचनेत. आजोबा दृष्टि आल्याच्या आनंदात ! त्यांच्याकडे लक्ष पोंहचवावें इतक्यांत उतारूच्या गर्दीतन ते कोठच्या कोठें गेले.

मागाहून असें समजले की, वाटेत त्यांना कोणी स्नेही भेटले; त्यांनी दृष्टि आल्याची अत्यंत आश्र्यकारक अघटित घटना पाहून त्यांना प्रथम आपल्या घरी नेले होते.

इकडे टोपी गेल्यामुळे मळकट रुमाल डोक्याला बांधलेली, छत्तीस तासांच्या व जागरणाच्या प्रवासाच्या आणि माराच्या भीतीने काळवंडलेल्या अशा मुद्रायुक्त दशेने, आमची बालमूर्ति घराकडे मंदमंद पाउले टाकीत गेली.

घरी जातांक्षणीच प्रथम वडिलांचे दर्शन झाले. त्यांना पाहातांच माराच्या भीतीने थरथरून मी टाहो फोडून रडू लागले. माझ्या खड्या सुरांत रडण्याच्या आवाजाने घरांतील सर्व मंडळी धावून आली आणि सोबत आजोबान दिसल्यामुळे सर्वांना विपरीत घडल्याचे वाटून रडारड सुख झाली.

त्यातल्या त्यांत “अरे ! पण झाले तरी काय ? बोल ? झाले तरी काय ?” असें त्या गलक्यांत मोठमोठ्याने ओरडत माझे वडील माझ्या जवळजवळ जसजसे येत, तेव्हा भीतीने आमची स्वारी मोठमाठ्याने आक्रोश करीत एकएक पाऊल मार्गे हटत असे, आणि त्याप्रमाणे इतर सर्वही मोठमोठ्याने रडत !!

हां हां म्हणतां आजूबाजूची सर्व मंडळी गोळा होऊं लागली ! ग्रत्येकजण आपआपल्या कल्पनेप्रमाणे मोठमोठ्याने बोलून रडू लागले ! कोणाचा शब्द कोणाला ऐकूं येईना, असा एकच भयंकर कलहोळ झाला !!

सद्गृहस्थहो, हें ऐकताना आपल्याला स्वाभाविक रीतीने गुदगुल्या होतात, परंतु माझ्या लहानग्या जीवाला त्या वेळी काय झाले होते ही आपल्या कल्पनेबाहेरची गोष्ट आहे !!

असो ! हा खेदयुक्त प्रकार काही वेळ चालला होता; इतक्यांत आजोबा तेथें आले, त्यांच्या हातांत एक छानदार टोपी होती. त्यांना पाहातांक

श्रीसाई लीला

आणि दृष्टि आल्याचें समजतांच सर्वांना आणि टोपी मिळतांच मला काय
आनंद झाला असेल याची तरी कल्पना आपल्याला होईल काय ?

श्री साई माउळीच्या पार्यां मस्तक नमविण्याचा सुयोग त्यानंतर
थोड्याच अवधींत आम्हां सर्वांना आला.

बाबांवर सेवकाची पूर्ण श्रद्धा जडल्यास आश्र्वय तें कोणते ?

रावबहादूर, प्रधान म्हणाले, “बाबासाहेब ! श्रीयुत विठ्ठलराव ही हकी-
कत सांगत असतांना जर आपण त्यांची प्रेमाश्रुयुक्त चर्या पाहिली असती तर
आपणांला कितीतरी आनंद झाला असता !! ”

वार्दें ता. १६-९-१९३१

}

रा. आ. तर्खड
संपादक
श्रो साई लीला.

श्री कायम फंड खाते

50

१९२१

जून	१७ अंक ५ पृष्ठ ५	५९७-१२०
,,	२३ कु. विमला देवी देसाई, बडोदे	५--०--०
,,	, , स. भा. कुडाळकर, वार्दि	१--०--०
,,	, , क्यापटन (डा.) व्ही. जी.	
	हाटे, भवानगढ	५--०--०
,,	२६ रा. रा. श्रीराम सदाशिव तांबे, नागपूर	५--०--०
,,	२७ एस. जी. परुळकर, अमीन, भिकणगाव	५--०--०
जुलै	१ रा. सा. धोंडू मनोहर रत्नगरखी बेमेतारा	२--०--०
,,	, आर. व्ही. पाटणकर, नाशीक	२--८--०
,,	३ रा. रा. नारायण नरसिंह फडणीस,	
	जळगाव	३--०--०
,,	५ ,, दाजी विठ्ठल सांबारे, पालें. ए. जून	६--०--०
,,	, , यशवंत ज. गाळवणकर, वार्दि, जून	५--०--०
,,	९ ,, आ. ला. आरोळकर, गुंटाकळ.	
	जुलै । सेप्टें	१०--०--०
,,	, , एस. एस. पागनीस हस्ते. श्रीयुत सातघरे	२--०--०
,,	१० क्यापटन (सर्जन) बा. रा. चांदोरकर,	
	भंडारा.	१०--०--०
,,	१४ रा. रा. लक्ष्मण गोविंद मुंगी, नाशीक	५--०--०
,,	, , आ. प. डोळस जुलै ते सप्टेंबर.	१--८--०
,,	, , सौ. अनीबाई दामू लक्ष्मण कोळी,	
	खोचिवडे	१--०--०

६६६-१२-०

,,	१५ रा. रा. डी. आर. खवणेकर. कोळी-		
		वाढी, मुंबई	५-०--०
,,	१६ डा. एच् आर. कलार्क, खंभात		१०--०--०
,,	१८ रा. रा. बाळकृष्ण रा. सावंत, वांदे		१-५-३
,,	२४ डॉ. कातीलाल त्रिभुवनदास		
		कलार्क, खंभात	१०--०--०
,,	, , रा. रा. बी. के. चव्हाण, शहापूर		२-४-०
,,	२६ ,, रा. आ. तर्खड, वांदे.		५-०--०
,,	, , „ लक्ष्मण गोविंद मुंगी, नाशीक		२-०--०
,,	, , „ रामचंद्र सीताराम देव, अंधेरी		१--०--०
,,	, , „ पांडुरंग जी. म्हात्रे.		१-०--०
,,	, , “ कृष्णाजी नारायण पेंडूरकर, कुले		५-०--०
,,	३१ मे. शापुरजी तलाटी, धोबी तलाव. मुंबई		२-०--०
ऑगस्ट	२ रा. रा. यशवंत ज. गाळवणकर, वांदे, जुलै,		५-०--०
,,	, , „ मंगेशराव शिवाजी नायक साटम, देवगड		२--०--०
,,	, , „ दाजी विठ्ठल सांबारे.		५१-०--०
,,	३ „, नारायण नरसिंह फडणीस, जळगाव		२--०--०
,,	५ „, गजानन शिवराम पाटणकर, पारनेर		१०--०--०
,,	६ „, क्यापटन (सर्जन) भा. रा. चांदोरकर,		
		भंडारा	१०-०-०
,,	,, डॉ. छोटालाल भुलाभाई भट, मुरबाद		५-०--०
,,	७ रा. रा. दत्ताराम आनंदराव पितळे, मुंबई		१-४-०
,,	,, „ रा. व्ही. पाटणकर, नाशीक		२-८-०
,,	,, „ एस. व्ही. गुप्ते, कल्याण		१-४-०
,,	,, रा. सा. डी. व्ही. परुळेकर, विरार		१-४-०
,,	,, कु. इंदुबाई आर. चोणकर, बोरिवली.		५-०--०
			८०७-१-३

श्री कायम फंड खाते

३२

८०७—९—३

,,	,, रा. रा. शामराव आर. जयकर, पाले	४--०--०
,,	१० ,, रा. वा. मोडक, पुणे	५--०--०
,,	,, भिकाजी भोई तमासगीर	६--०--०
,,	१३ ,, बापु श्रीकृष्ण महाजन, पुणे	२--०--०
,,	,, क्यापटन (सर्जन) व्ही. जी. हाटे,	
	भवानगड	५--०--०
,,	१६ रा. रा. त्रिवक्त गोविंद पाटील, भांडुप	१--४--२
,,	,, सौ. उमाबाई परांजपे, ठाणे	१--०--०
,,	,, श्रीमति राधाबाई पेंढारकर	५--०--०
,,	,, सौ उमाबाई देव श्री विलास	
	शिरा जुलै	५--०--०
,,	,, „ „ पेटी, जून	२--०--०
,,	सौ. कमलाबाई देव श्री. वि. शिरा,	
	आगस्ट	५--०--०
,,	„ „ „ „ पेटी जुलै	२--०--०
,,	२० रा. रा. सेकेटरी मराठा प्राविहिनी	
	फंड डिविडंट	५--१४--०
,,	,, वी. सी. बोरवणकर, ठाणे	२--२--०
,,	श्री. राधाबाई पेंढारकर „	१--०--०
,,	कै. राधाबाई देव, हस्ते रा. सा. देव	१--४--०
,,	कु. ताराबाई नारायण गोरक्षकर,	
	सान्ताकूळ	३--०--०
,,	सौ. बनूबाई शामराव धुरंधर	२--७--९
,,	रा.रा. साईभक्त. हस्ते वा. ना. गोरक्षकर, कल्याण	१०--०--०
,,	„ बालकृष्ण राधव सावंत, वाढे	१--५--३
,,	२२ „ भिकू भोई तमासगीर, शिरी	५--४--०

ओसाई लीला

१३

४

८८३—२—३

„ „ „	गजानन शिवराम पाटणकर	११-५-३
„ „	२६ „ रा. आ. तर्खड	५-०-०
„ „	३१ रा. सा. विनायकराव वामन राळे, पुणे	१०-०-०
सप्टेंबर	१ रा. रा. जनार्दन आत्मराम देसाई, माटुंगे	१०-०-०
„ „	२ रा. सा. आर. व्ही. पाटणकर नाशिक	२-८-०
„ „	३ रा. रा. नारायण नरसिंह फडणीस	
	जलगांव	३-०-०
„ „	५ „ यशवंत जनार्दन गाळवणकर, वांद्रे	
	आगस्ट	५-०-०
„ „	६ दत्ताराम हस्ते य. ज. गाळवणकर	१-८-०
„ „	६ श्री. वेणूताई आगाशे हस्ते रा. सा. देव	१-०-०
„ „	६ रा. रा. गोखले. पेनशनर महालकरी „	४-०-०
„ „	६ सौ. कमळाबाई देव, श्री. वि. शिरा, सप्टेंबर	५-०-०
„ „	६ „ „ „ पेटी. ऑगस्ट	२-०-०
„ „	६ क्यापटन (सर्जन) भा. रा.	
	चांदोरकर भंडारा	१०-०-०
„ „	१० डा. छोटालाल भुलाभाई देसाई, मुरवाड	५-०-०
„ „	१० रा. रा. विठ्ठल केशव केळकर, कल्याण	५-०-०

रुपये ९६३-३-६

श्री भक्तमंडळ खाते

५८

१९३१ जून १२ अंक ५ पृष्ठ ६   २१९--०--०

जुलै ३ रा. रा. विश्वनाथ ल. नूलकर.
पुणे, शके १८५३
५--०--०.

"	" ,	विनायक अप्पाजी वैद्य, अंधेरी	
"		१८५०-५१	१०--०--०
"	१८	डॉ. गोपाल रामचंद्र जोशी, मोहपाडा	५--०--०
"	२०	रा. रा. वासुदेव सीताराम सामंत, धुरिवाड	५--०--०
"	" ,	भिकाजी एन् पंडित, तुरवाड	५--०--०
"	२१	आत्माराम ला. आराळकर, गुंताकल १८५३	५--०--०
"	" ,	कु. शांताबाई ब्रह्मांडकर, ठाकुरद्वार	५--०--०
ऑगस्ट	१०	रा. रा. गोविंद ल. पांढरे	५--०--०
सप्टेंबर	६	भाऊ बाळकृष्ण भाटे. मुळुंद	५--०--०
		रुपये <u>२६१--०--०</u>	

श्री. कोठी खाते

१९३१ एप्रील १२ अंक ५ पृष्ठ ६ वर्षन

रु. ६--०--०	
," जुलै २५ मे. डी. एम. राजा.	२--०--०
रु. ८--०--०	

श्री दत्तचित्सार्व सद्गुरभ्योनमः

श्रीयुत श्री साईलीला संपादक महाशय यांस कृतानंत शि. सा. न. वि. वि. खालील पद्यास आपल्या विवुधमान्य श्री साईलीलेळ्या एखादे अंकीं स्थळ द्यावै, अशी नम्र चिनंती आहे.

शैलधी अर्थात् शिरडी वर्णन.

(कटोष)

प्रेमे वंदावा साई सद्गुरु तो; संत विनायक तो, सद्गतिदायक तो ॥४॥

क्षेत्र शैलधी जीर्ण जुनाट, भौवते श्रीगोदेचे पाट, कृष्णभूमि, मृदु, पीक अच्चाट, मटकी, मूग, मका-मसूरा, ज्वारिबाजरी, गडू हरभरा, इक्षु दंड जणु चुंबि अंबैरा; तीळ खुरासणि करडि मोहरी, बागबगीचे फुलाफलांचे, कोठे कोठे पानवेलीचे, पिवळी धवळी गंध शेवती, मधु-मालती, नेवाळीचे घोंस लोंबती, गुलाब गुलछडी गेंद मोगरा, जाईजुई मंदार कण्हेरी, बकूल चंपक नानारंगी, तुलसी दुर्वा बिल्व सुरंगी. लिंबू केळी संत्रि फाकडी, खरबुज टरबुज मिठी काकडी, जांभ जांभळे, मधुर रसाळे, गोड रताळे, मुईमुग कांदा लसुण साजिरे, लाल गाजरे दुधे कोहळे, लाल भोपळे काशिफळे, तांबोटि दोडके, अलकोल गवारी, कारली भेंडी कोबी पडवळ, कृष्ण श्रावण शुभ्र घेवडा, मटार अबई गिलिक बटाटा, चंदन बटवा अंबट चुका, अंबाडी अलुं चणा सुका, मूला मेथी माठ चाकवत, घोळू भाजी बहुत ताजी, हिरवी मिरची हिरवी, चवळी करडइ कोर्थिविर ती कवळी, कोमल आंगी बारिक वांगी, यापरि वस्तु पिकती ऐसा भूमिभाग जो निर्मित करता प्रेमे वंदावा ॥ ५ ॥

मशीद माई प्रचंड घांट, गर्जुनी गाठी गौतमि कांठ, भौवता सद्गुरकांचा थाट, मध्ये आसन शुभ्र सपाट, पाश्वी तक्के लोड सुदाट,

त्यावरी वैसे देकुनि पाठ, विलसे संतांचा सम्राट, वसन्खंड शिरि,
 वेष्टि निजकर्णि, कपाळ कफनी कौपिन धारी, शांति चिरकी
 निरिछ्छ वृत्ति, हात जोडुनी उभ्या राहती, मोहमदादिक स्वार्णि
 न शिवरी, कृतांत भीती, भवभय वृत्ता, सुदूर पळती, आधि-
 व्याधी, त्या देहाला कधी न बाधी, लोकसंग्रहासाठी उपाधी, ब्रह्मा-
 नंदी मन्त्र सदा जो, समाधान संतोष जलनिधी, सहज समाधी
 भोगि निरवधी, देहावरीही येई कथिमधी, आर्त जनांना कथी
 औषधी, वेडिवांकडी, कोडि सांकडी, नमुनी पुसतां शीघ्र उलगडी,
 मात मर्नीची कथी तातडी, बोली बोले नानापरिची, विनोद थऱा करी
 मस्करी, हांसे कोपे रुसे वरिवरी, क्षमानुकंपा पूर्ण अंतरी, गाळि
 शिवी दे मारी सटके, फेंकी विटांचे फुटके कुटके, लागति ना मर्नि
 अंगीं चटके, शिकवी गोष्टी वेदांताच्या, सांगे चूटके, श्रवणा लागती
 अमृत गुटके, कोपे जै तै कृतांत भासे, चंडरशिमसम तेज प्रकाशे,
 फिरकूं ना दे कोणा जवळी, थरथर कांपे भक्तमंडळी, खदिर वन्हिसम
 विरक लोचन, रुद्र भयंकर प्रलय-विलोचन, स्थान सोडुनी जाऊ,
 भरभर धावे, परते, पुनरपि धांवे, पुनरपि परते, यापरि तांडव करी
 क्षणभरी, शांत होउनी पुनरपि वैसे निज आसनावरि, धारण-करि मग
 रूप मनोहर, वेणीमाधव अथवा यादव कुलिचै वैभव, कृष्णमुरारी
 देवकिनंदन कंस निकंदन, दुष्टविरंधन, वजवामा मन शीतल चंदन,
 मनमोहन मुरलीधर श्रीधर, मन्मथ सुंदर, हांका मारी कोमल वचने,
 पुसे परोपरि, सटका अथवा वीट लागल्या जागीं चोळी, निज हस्तांते
 धरी कुरवळी, दवा सांगुनी वाटे लावी, ऐशा अमृत लीला कर्नी
 दिपवी डोळे अखिल जगाचे, जनमय लावी सगुण भक्तिला, प्रेम उप-
 जवी, ज्ञान शिकवी, ऐसा मंगल इश सदाशिव, ब्रह्मांडाच्या रंग
 भूमिवर, लीला नाटक निजभक्तांना नित्य दावि जो, प्रेमे चंदावा ॥ २ ॥

मशीद छारावती छारका, भक्तां प्लवै भवजलधितारका, संत-
 दारिका, तोपकारिका, चित्तहारका, तीर्थनायिका, मोददायिका,

पापनाशिका, चिद्रिकाशिका, जेथ साई प्रेम उदंड, संभूते इंधनै
धुनी अखंड, प्रज्वलितानलशिखाप्रचंड, तेथ साई वास निशि-
दिनों, शैलधि माजी आल्यापासुनी, प्रातःकाळी प्रातर्विधि-
निजसारे उरकुनि, लैँडीमाईवरि मग जाई, उपवन विटपा घाली
निर्मल, सलिल निजकरै, परतुनि येई मशिद द्वारके, वसुनि
निजासनि फात्या मारी, पुनरपि जाई मग बाहेरी, ओली भिक्षा
एकचि वेळीं, प्रतिदिनि मागे कक्ष सकाळीं, पंचागारी^१ अभिनव
शिळी, भाजि भाकरी, चटणि साजिरी; पुनरपि येई आपुल्या स्थानीं,
प्रभातकाळीं आठ नवाळा, बालतमारी, प्राचि दिशेवरि, पसरी
जंब निज पेलव सुंदर, रश्मिपुंज अतिरस्य मनोहर, येई तेव्हां कांहीं
घरची, शुंठि शर्करा, दशमि भाकरी, वेसन लाडू, खीर सासरी,
नाजुक करिचै साजुक तूप, विभिन्न पात्रीं येत अमूप, चटणि लोणचे,
झुणका शाक, अदमोरे दहिं ताजे ताक, यापरि न्याहारी करुनि श्रीहरी,
चिलिम पेटवी, आपण पिउनी, इतरां देई, हिंदुकरवीं पूजा आरती,
नित्यनिरंतर त्रिकाळ घेई, मध्यान्हीं तशि सायंकाळीं, निशीथ समर्थीं
तो विधु^२मौली, घरोघरीच्या नैवद्याच्या, ताटपानपञ्चावक्षिवरती, लवण
लिंबु लोणचीं तन्हेचीं, कूर्डे तिखर्दे जाति जातिची, रुचिर रायतीं,
मधुर आयतीं, खिरे काकड्या, मुळे खोबरे, किसून कोर्शिविरी फाक-
ड्या, परोपरीच्या उजू बाकड्या, जार्गि सांकड्या, पंचामृत कोळ्याचे
स्वादु, मिष्ठ रसांच्या पापड केण्या, शुभ्र पापड्या, वडे चिकवड्या,
मिरची गिर्कीं केळि बटाटा, पानाची तशि साखरबौडे, कोहळा गाजर
डाळ सांडगे, वाम वाजुला, नानापरिच्या शाका भाज्या, उनून रुचकर
अगदीं ताज्या, भरीत देठी, जगजेठीच्या नैवेद्यास्तव, वड्या अळूच्या
वहु तेलाच्या, पाटवड्या चवकोनि पिंवळ्या सव्य बाजूला, यापरि
शुंगारुनि द्रयांग, सैन्य विभासे जणुं चतुरंग, मध्ये अंबेमोहर भात
विलसे जैसा मेदिनिनाथ, त्यावरि वरण पिंवळे दाट, शोभे कांचम छत्र

१ ज्ञानाचा विकास करणारी, २ भरलेळी, ३ लांकडे ४ नाल्याचें नाव, ५ घरी,
६ ताजी, ७ शंकर.

सुधाट, मोतीचुर श्रीखंड बासुदी, वुंदी जिलबी घिवर करंजी, मांडा
वेसन पाक चिरोटे, दक्षिया चुरमा भात केशरी, भरली केळी क्षीर
शिरापुरी, पकवाने हीं विलसति सगळीं, भक्तनृपाची मंत्रिमंडळी,
पोळ्या येती परोपरीच्या, सांज्याच्या किंती शुभ्र गुलाच्या, किति
तेलाच्या, किंती पुरणाच्या, कितिक शर्करा आणि खव्याच्या, पुरण-
पोळि ती प्रियकर महिषी, इतर पोळिया तदीय दाशी, शेवगांठथा
चकिल कडबुळी, नानाविध सांबारी डाळी, उसळी मट्ठा कथिका सुंदर,
उप महिषीचे नौकरचाकर, दुग्ध दधी घृत ताजे लोणी, नृपरमणीचीं
जणुं तां लेणीं, सुगंध दरवळ सुवास भाट, वर्णिति जणुं विभुपंगत थाट,
कापुनि कलमी आम्र फलांचे, खंड अर्पिती प्रभुकर कमळीं, यापरि
नैवेद्यांची गर्दी, कांहीं कांहीं भक्तमंडळी, साधै भोजन, कांदा वेसन,
नानापरिचीं फळे फळावळ, खारिक नारीकेल शर्करा, पेढे वर्फा प्रेमपुरः
सर प्रभुपादांबुर्जि नित्यनिरंतर अर्पण करिती, सुगिच्या दिवशीं संत-
भूपति, मूल्य देउनी, खाद्य पदार्था विकत घेउनी, लहान थोरां प्रसाद
म्हणुनी वाढुनि देई, यवन हिंदूना जेऊं घाली, परित्या नैवेद्यांच्या अन्ना-
अथवा कुठल्या फळावळीला, संतशिरोमणि कधीं न चाखी, भिक्षाना,
विण इतर न कांहीं कधीं न सेवी, तीच चटणी भाजी भाकर, दिवसां-
तुनि त्या चार वेळां प्रेम खाई थोडी थोडी, मानी त्यांतची अमृत गोडी,
उदी निजकरै भक्तां भालीं, लावुनि त्यांचीं पापे जाळी, वरद हस्त तो
मस्तकीं ठेवी, आशी देउनि भोजन करण्या गृहां पाठवी, तिसरे प्रहरीं,
कधीं क्षणभरीं बसल्या बसल्या, दिसे निजासन्नि, वामकुक्षी, करी, योले
हांसे, वहिर जाई, फेच्या घाली, नभीं निर्मलीं डोळे लावुनि करद्यांचीं
बोटे नाचवि, मशीदभाई माजि एकदिनीं, चावडिमाजी द्वितीय रजनीं,
निजे असे जरी, दिसे परि जो जागृत अंतरि, नित्यनिरंतर भोला शंकर
योगेश्वर जो, मोदे वंदावा ॥ ३ ॥

यापरि शैलधि भूवरि गाजे, मानसि अमरावती ही लाजे, येती
दर्शना दुरचे राजे, शास्त्री पंडित, गुणगुण मंडित, कोर्ति अखंडित,
भवभय पीडित, तपी योगीजन तडी तापडी, पतित वापुडी, तसेच

परकी विद्या कोविंद, परकी भाषा शास्त्रविशारद, सभा प्रबचनपटु
व्याख्यान धुरंधर, लेखनशैली मोहक सुंदर, अधिकारी वा, पण्याजीवा
सुखवस्तु जन, अगणित नानाविधि पदवीधर, कोणी सेश्वर,
कोणी निरीश्वर, मानिती कोणी वेद माउली, कोणी न घेती
तिची साउली, निर्गुण भक्ति श्रेष्ठ मानिती, सगुण भक्तिची निंदा
करिती, नानापरिचे समाज काढिती, नास्तिक बनती, पाखंड घोलती,
आपुला देश, आपुली संस्कृति, आपुले वेद, आपुली पद्धति, आपुले
पूर्वज. आपुली रीति, आपुली भाषा, आपुली मति, आपुली स्थिति,
आपुली स्फैति, आपुले वांधव, आपुल्या युवती, आपुले संत, आपुले
ग्रंथ, आपुले देव, आपुले पंथ, आपुले वाङ्मय, आपुले ज्ञान, आपुला
स्वार्थ, आपुले तीर्थ, यापरि आपुले, जितुके तितुके, मानिती लटिके,
दृवाळी करिती, धर्म बुडविती, परक्या ज्ञाने नेत्र दीपती, साईसद्ग्रह
संतभूपति या सर्वाचें चित्त वेधिती, सगुण भक्तीचें महत्व कथिती,
अनुभव देउनी तत्त्व पटविती, झाडुनि आळसा, फेडुनि शंका, कर्ता-
व्याची करित जागृति, नास्तिक वृत्ति देशि धाडिती, नयनी ज्ञानांजन
घालुनिया, अज्ञानाचा नाश करुनियां, अखिल जनांनी एकी करुनि,
एकविचारे नित्य वर्तुनी, स्वहित साधण्या दिशा दाविती, बुद्धि
खेंचिती, सगुणभक्तिचे दास बनविती, परमात्मी दृढभाव धरुनियां
कार्य कराया प्रवृत्त करिती, यापरि थोरमान्य विभूति, संतनृपाचे दास
बनूनी शैलधिमाजी निवास करिती, दर्शन घेती, प्रभुचरणाचें, सार्थक
करित निजजन्माचें, साचें, नाचे, वाचे वरती, नाम जयाचें नित्य
अखंड, घोष प्रचंड, प्रेम उदंड, ज्यावरी यापरि सञ्ज्ञकांचे, त्रिभुवन
नायक जो, मोर्दे वंदावा ॥ ४ ॥

इंद्रादिक ते सुरगण अवघे, संतनृपाची ऐकूनि ख्याती, दिव्य
विभूती, पाहुनि नयनीं, वंदिती घालुनि मान खालती, पर्दी लागती,
हात जोडिती, ध्याती स्तविती, पूर्ण ब्रह्म तू, पुण्य पुरातन, नित्य निर-

जन, सर्व साक्षि, सर्वश सनातन, ब्रह्मांडाचा मायवाप तं, विश्वव्यापक, जगपालक तं, करिशी विश्वाचा संहार, आमुँचे वैभव सर्व असार, अमरावतिही तुच्छ भिकार, धन्य धन्य हैं क्षेत्र शिरडी, मुक्ति रोकडी, धन्य धन्य है शिरडी निवासी, संतदर्शन नित्य जयांसी, धन्य मंदिर, धन्य कूप, नीर अमूप, सुधेपरिस तै फारचि गोड, केवळ ब्रह्मरसाची जोड, मशीद माईंत धुनी नित्य, वैश्वानर तो ब्रह्मसत्य, नंदनवन तै वार्टे तुच्छ, लैडिबाग ही सुरतरु गुच्छ, इयामसुंदर संत तुरंग, ऐरावत तो कीटक भृंग, निंबवृक्ष तव गुण आगळा, हैरिचंदन त्यापुढे नेभव्या, भिक्षा भाकर मधुर सरस, सुधाै तिजपुढे फिकी निरस, वैराग्याचे तेज आगळेै, कंदैपांचा दैप मावळे, वधुनि तव तै रूप सांबळेै, उर्वशी रंभादिक अप्सरा, लज्जित कंपत मर्नी थरथराै, योगेश्वर तं कुंजविहारी, राधावल्लभ कृष्णमुरारी, जानकीजीवन दशवद्नारी, गौरीशंकर तं मदनारी, कमला नायक तं असुरारी, अखिल विश्व हा तुझा पसारा, कालासी तव भीमै दरारा, त्रिगुण पडिपु सर्व विकार, कायिक, मायिक, त्वदीय पाईक, जन्ममृत्यु जर्गि दिसती ताजे, त्यावरि सत्ता तुझीच गाजे, चंद्राकीनल नित्य प्रकाशति त्वदीय तेजै, सिद्धचि मुळचा परमात्मा तं, मूर्तामूर्त, व्यक्ताव्यक्त, दृशादृश्य, सर्वही व्यापक असुनि अभेद, तव चरणाच्या रजःकणाची सरी न आम्हां, ऐशी वानिति, गाते, कीर्ति ज्या संताची, मोर्दे वंदावा ॥ ५ ॥

भव्यमंदिरीै, रस्य अैगारीै, संगमरवरी नानाविध सितै नूतन वेलीै नवपलुव मृदु सुमनालंकृत, नक्षिदार लघु जालै विराजित, आरोै हण अवरोहैै^१ हेतोःैै^२ मध्यभार्गि कमनीय विशाला, पथिकाै३ त्रययुत, अरस्पानै४ प्राकारै५ सुवेषित, समाधि साजे रुचिर गोजिरी, निद्रित साई माय अंतरीै, प्रतिदिनीै प्रभातसमर्यां छान, डिडिभै६ वादन, सनईगान, कूपवारी मंगलस्नान, भरजरि पीतांवरै७ परिधान-

१ पारीजातक, कल्पवृक्ष, २ अमृत, ३ मदन, ४ गर्व, ५ भयंकर, ६ नोकर ७ घरांत ८ पांढरी ९ जाळ्या १० चढणे ११ उतरणे १२ करितां, साठी १३ पायच्या १४ संगमरवरीै, १५ कठडाै, १६ चौघडाै, १७ रेशमीवस्त्र.

पवित्र लेंडी उद्यानांतिल, सुभग फुलांचे गुच्छ सुवासिक, तन्हे तन्हेचे हार मनोहर, शेरे सुंदर, पीत हरित^१ दूर्वाकुर कोमल, तुलसी बेल सुगंध शीतल, साईजननी पूज्य समाधी, वरती वहाती नम्र भक्त तती^२ धूपदीप नैवेद्य चतुर्विधि, साधु पक्व नव मधूर फलावली, नाग-बेल दल, चूर्ण पूगफल, खदिर^३ सारमल सुरभि^४ जायफल कंकोळ कस्तुरी कापूर केशर, लवंग एला जायपत्रि, खोबरै, मिश्रित करुनि, मुखवासार्थे, ब्रयोदशगुणी, तांबूल दक्षिणा, पंचारति शुभ करुरारति, औंवाळुनि सञ्जक समुच्चय, दीर्घ सुस्वरै, मंत्रोच्चारै, पुष्टे वाहति, प्रदक्षिणा अति प्रेमै करिती, तीर्थ देउनी प्रसाद वाटिती, भालदार चोपदार गर्जती, मध्यान्हीचे समर्थी, यापरि पूजाअर्चा तिसरे प्रहरी, समर्थ साई श्रीनारायण, चंडपरायण होउनि वाचिति समाधिसन्निधि, श्रीरामायण, ज्ञानेश्वरिश्री, दासबोध श्री भागवतादी, संस्कृत प्राकृत ग्रंथ पुरातन, पुराणप्रेमै, होई घडिभरी सायंकाळी, निशीथ समर्थी तशीच पूजा, करुनि जननिची, शेजारति मग घ्याति गाती, गुणगण वानिति, स्तौति सर्वदा, नित्य प्रार्थिती, अंबे तूंगे प्रणवरूपिणी, विश्वमोहिनी, जगव्यापिनी, भवस्वामिनी, हरिहरविधिची अर्धभागिनी, दुष्टमर्दिनी, संतरक्षणी, पूर्ण कामिनी, अखिलगामिनी, स्वैरचारिणी, दुरितनाशिनी, तापहरिणी, सौख्यकारिणी, नरकतारिणी, तमःच्छेदिनी, ग्रंथिभेदिनी, हंसवाहिनी, नानापरिचे वेषधारिणी, शंभू तूंही शिवाभवानी, मधुसूदन तूं कुंजनिवासिनी, अर्धनारिनटेश्वर यापरि, रंगबुनी ब्रह्मांड पटाचै, लपुनी छपुनी सूत्र हलवि जो, प्रेमै वंदावा ॥ ६ ॥

रुक्मिणिरंगा, भवभयभंगा, असंगै संगा भ्रूभंगानै^५ मन्मथ^६ जाळुनि, करिशी तत्क्षणिं त्यासि अनंगा,^७ संसृतिनंगा^८ असेल त्यावरि लोटिशी गंगा, तूं करुणेची, परि संसारी दंग होउनी, रात्रंदिन जो

१ हिरवै २ वृंद, गण, समुदाय ३ कात ४ सुवासिक ५ निरिच्छ वृत्तीचा असेल त्याचा सोबती ६ नेत्रकटाक्षानै ७ मदन ८ शरीररहीत ९ संसार-परित्यागी.

दिन^१मणि, रथिच्या चपल तुरंगा, अथवा नंदन विपिन^२ कुरंगी, सम
बेगानै धांव धावुनीं, मातैँगासम मत्त होऊनी, संसृतिदीपीं अश
पतंगा सम घाली जो झडप, निरंतर कांचन कामिनीसाठीं, जगामधि
नित्य करी जो दारैण दंगा, बांधुनि चंगा नानापरिच्या करुनि
हंगा, जन्ममृत्युशीं घालित पिंगा, धिंगा मस्ती परमार्थासी, करित
यमाचा मानि व इंगा, लुंगासुंगा, विचार दुर्बल परि ना
स्पर्श, करुं दे अंगा, प्रभुनामाचा, कर्धीं न अठवे, श्री गुरुलिंगा,
उद्रभरी समकीट^३ विहंगा^४, जलधितरंगा, सम मानीना,
इहलोकीचै वैभव सारै, राहे स्वार्थी गुंग सदा जो, ऐशा तुझिया
बालभूंगा^५, शैलधि तीर्थशूंगा^६ माजी, तवपद सेवा, कमलो-
तुंगा^७, वरि बैसवुनी, लीन^८ झडकरी, करी श्रीहरी, घेर्इ कटि-
वरी, चुंबि कपोला^९, फोल न मानी त्याच्या बोला, तूं भक्तांचा शंकर
भोला, कृपामृताच्या स्वादुसागरीं, मग्न करी त्या धांव अनंता,
कमलाकांता, अनाथनाथा, बाला करि तूं शीघ्र सनाथा, बाल सदा
तुज, शरण अशैरणा, करयुग जोडूनि नमितों चरणा, तुजविण अन्या
न गत्युद्धरणा^{१०}, शरण्य सद्गुरु, दुर्मति हरणा साईमाधव, कमलारमण
ऐसा अन्य न, तुजसम भूवरि, निजभक्तांचे, सदासर्वदा, रक्षण करि
जो, प्रेमै वंदावा, साई सद्गुरु तो. संत विनायक तो, सद्गतिदायक
तो ॥ ७ ॥

---

१ सूर्य २ वन ३ हरिण ४ हत्ती ५ भयंकर ६ किडा ७ पक्षी ८ भुंगा
९ शिखर=ध्रेष्ट १० उच्चशिखर ११ समरस १२ गाल १३ कोणालाही शरण जावें
लागत नाहीं असा जो तूं त्याला १४ तुझ्यावांचून उद्गृहन जण्याला दुसरा उपाय नाहीं.

श्री दत्तचित्सार्ह सद्गुरुभ्योनमः

श्रीयुत श्री साईलीला संपादक महाशय यांस.

कृ. प्रेमपुरःसर शि. सा. न. वि. वि.

खालील मजकुरास आपल्या विबुधमान्य श्री साईलीलेच्या येत्या अंको जागा
चावी, अशी विनम्र प्रार्थना आहे.

श्री समर्थ सद्गुरु साईबाबा
महाराजांचा पुण्यतिथी-दिन
व पुण्यतिथी विधिनिर्णय.

भुजंगप्रयात वृत्त.

जरी संत साधू अजन्मा अनंता ॥
तथाप्य त्यवश्या गमे भक्तिवंता ॥
जयंती तशी पुण्यतीथि तयाची ॥
करावी स्वश्रेयार्थ शास्त्रोक्त साची॥

श्रीबाबांचे पुण्य देहावसान-दिवशीं मी परम दुर्भाग्यानें श्री शिर्डी क्षेत्रांत
उपस्थित नव्हतो. तथापि मला ही दुःखद दुर्वार्ता कळल्याबरोबर मी आपल्या
शिर्डीसंबंधाच्या टिपणवर्हीत जी हकीकत टिपून ठेविली आहे ती खाली देत आहें.

“ ता. १५ ऑक्टोबर १९१८ रोजी म्हणजे शके १८४० आश्विन शु. १०
-मंगळवार, दसरा या दिवशी दिवसा २-३ वाजतां दुपारी महाराजांनी शिर्डी मुक्कामीं
-मशीदीत देह ठेविला व इहलोकीची यात्रा पुरी केली. त्यांस दुसरे दिवशीं दुपारी
५ वाजतां श्रीमंत रा. रा. बापूसाहेब बुड्डी यांच्या वाढ्यांत त्यांच्या आजेनुसार समाधि
-दिली. ”

बाबांच्या देहावसानाचा दिवस व काल कै. भक्तशिरोमणि अण्णासाहेब दाखो-
लकर यांनी आपल्या श्री साई सन्चरिताच्या ४२ व्या अध्यायांत दिला आहे तो
खाली लिहिल्याप्रमाणे.

शके अठराशे चालिसांत । दक्षिणायन प्रथम मासांत ॥
विजयादशमी शुक्लपक्षांत । दिवसा देहांत बाबांचा ॥ ३१ ॥

नऊ तारीख मुसलमानी । कत्तलची रात्र तया दिनी ॥
तिसरे प्रहरीं साइनाथांनी । केली निर्याणीं तयारी ॥ ३२ ॥

बुद्धाची तैं बुद्ध जयंती । साईची तैं पुण्यतिथि ॥
देवादिकांची जी जयंती । तीच पुण्यतिथि संतांची ॥ ३३ ॥

साडेबाराचा घंटा पडला । दशमीचा काळ संपूर्ण झाला ।
एकादशी आली उदयाला । निर्याण काला एकादशी ॥ ३४ ॥

सूर्योदयाची उदयतिथि । तीच दसन्याची तिथि मानिती ॥
म्हणून विजयादशमी धरिती । उत्सव करिती ते दिनी ॥ ३५ ॥

मंगळवार कत्तलची रात । ऐसा तो दिवस अति विख्यात ॥
म्हणवुनी तै दिनीं साईमहंत । ज्योतींत ज्योती मिळविली ॥ ३६ ॥

बरील अवतरणावरून आण्णासाहेब त्या दिवशीं त्या समर्थीं तेथें उपस्थित होते
किंवा नव्हते हैं जरी नक्की सांगतां येत नाहीं तरी त्यांनीं दिलेली विस्तृत व सात्रांत
—माहिती काळजीपूर्वक तपास करून दिली आहे असें स्पष्ट दिसते. त्यांनीं मिलेली देहा-
वसानाची तिथि व काळ बरोबर आहेत. तथापि विजयादशमी, सूर्यदृष्टतिथि, जयंति
व पुण्यतिथि यासंबंधानें त्यांचा गैरसमज अथवा घोटाळा झालेला दिसतो. त्यांच्या
मतें बाबांचे हैं देहावसान जरी एकादशींत झालें, तरी त्या दिवशीं सूर्यदृष्टतिथि
दशमी असल्यामुळे, व सूर्यदृष्टिथींतच विजयादशमीचा (दसन्याचा) सार्वत्रिक
उत्साह होत असल्यामुळे बाबांची पुण्यतिथि विजयादशमीस घरून त्याच दिवशीं
उत्सव करतात. परंतु हैं म्हणणे युक्त दिसत नाहीं. शास्त्र यापेक्षां निराळें आहे व
कै. भक्तरत्न काकासाहेब दीक्षित जावत्कालपर्यंत ह्यात होते, तावत्कालपर्यंत ते बाबांचे
पुण्यतिथि श्राद्ध पुण्यतिथि उत्सवांत श्रीक्षेत्र शिर्डीं येथें बाबांच्या मंदिरांत यथाशास्त्र
करीत असत असें माझ्या ऐकिवांत आहे व ही गोष्ट येथील पुण्यकल रहिवाशयांस व
इतर पुण्यकल भक्तजनांस व श्रीशिर्डीं संस्थान कमिटीच्या सभासदांस ही श्रुत व ज्ञात
आहे. तें श्राद्ध कोणी, केव्हां व काय कारणानें वंद केलें तें आतां कोणी सांगत नाहीं.
तथापि काकासाहेबांच्या देहावसानाबरोबर ह्या श्राद्धास गति मिळाळी असावी, असें
चाटतें. असो.

विजयादशमीः- ही केवळ उत्सवतिथि आहे. ती जन्मतिथि नव्हे अथवा मृततिथि किंवा श्राद्धतिथी नव्हे.

जयंतीः- ही जन्मतिथी आहे.

पुण्यतिथीः- ही मृततिथी म्हणजे श्राद्धतिथी आहे या सर्वोबद्धल शास्त्राधार आहेत. केवळ सूर्यदृष्टा तिथी असली तर भागत नाहीं.

विजयादशमीची दशमी केवळ सूर्यदृष्ट असून भागत नाहीं. ती अपराण्ह व्यापिनी असून श्रवण नक्षत्रयुक्त असावी लागते. (धर्मसिंधु द्वितीय परिच्छेद पान १४५ पाहा)

जयंतीस ही केवळ सूर्य-दृष्ट-तिथी चालत नाहीं. ज्या देवावताराची जयंति असेल तो देवावतार ज्या तिथीस ज्या काळी झाला असेल त्या वेळी ती तिथी व्यापिनी पाहिजे व ज्या नक्षत्री जन्म झाला असेल तें नक्षत्रही त्या तिथीस त्या काळी पाहिजे. मत्स्य, कच्छ, वराह, नारसिंह, वामन, परशुराम, राम, कृष्ण, बौद्ध व कलंकी या जयंत्यांच्या तिथी व काळ देऊन त्या त्या दिवशी त्या त्या काळी ती तिथी व्यापिनी पाहिजे असें धर्मसिंधूंत द्वितीय परिच्छेदांत ६५ पानावर लिहिले आहे. गोकुळ अष्टमीस, अष्टमी रात्रीचे १२ वाजतां असून त्या वेळी रोहिणी नक्षत्र पाहिजे. तसेच रामनवमीस, नवमी दिवसा १२ वाजतां असून पुनर्वसु नक्षत्र पाहिजे. केवळ वरील तिथि सूर्य-दृष्ट असून भागत नाहीं, हे सर्वश्रुत आहे.

पुण्यतिथी ही तिथी श्राद्धतिथी आहे हे वर लिहिलेच आहे. श्राद्धाचे प्रकार चार आहेत. पार्वण श्राद्ध, एकोद्दिष्ट श्राद्ध, नांदी श्राद्ध व संपिंडीकरण श्राद्ध.

पुण्यतिथी हे पार्वण श्राद्ध होय. श्राद्धतिथी म्हणजे ज्या दिवशी ज्या वेळी देहावसान झालें त्या दिवशी त्या वेळी जी तिथी असेल ती श्राद्धतिथी धरावी व प्रतिसांवत्सरिक श्राद्ध ज्या दिवशी ती तिथी अपराण्ह व्यापिनी असेल त्या दिवशी करावे, असें वरील धर्मसिंधु ग्रंथांत तृतीय परिच्छेदाच्या ३३० व ३३४ पानावर लिहिले आहे.

वरील विवेचनावरून बाबांची पुण्यातिथी आश्चिन शुक्ल पक्षांत ज्या दिवशी अपराण्ह व्यापिनी एकादशी असेल त्याच दिवशी होणार. केवळ सूर्यदृष्ट दशमीस किंवा विजयादशमीस होणार नाहीं. विजयादशमीस एकादशी अपराण्ह व्यापिनी असल्यास होईल हे वाचकांच्या ध्यानी येईल.

शिर्डी संस्थानांत जुने पंचांग चालते. जुने पंचांग पाहून आणासाहेबांनी ४२ अध्यायांत वरील हकीकित लिहिली असावी असे म्हणावें तर तेही जुळत नाही. कारण बाबांच्या देहावसानांच्या दिवशीं इंग्रजी तारीख १५ आक्टोबर, मुसलमानी तारीख ९ मंगळवार, व दशमीयुक्त एकादशी होती व ती एकादशी अपराण्ह-च्यापिनी होती, इतक्या गोष्टी निर्विवाद आहेत. फक्त त्या दिवशीं विजयादशमी म्हणजे दसरा होता की काय, येवढेच पाहावयाचें आहे.

जुने पंचांगाप्रमाणे त्या वर्षी विजयादशमी सोमवारी होती, मंगळवारी नव्हती. सोमवारी नवमी २२ घ. १५ प. असून श्रवण नक्षत्र ५ घ. ३ प. होते व मुसल-मानी तारीख ८ असून इंग्रजी तारीख १४ आक्टोबर होती. आणासाहेबांच्या लिहिण्याप्रमाणे त्या वर्षी जुन्या पंचांगाप्रमाणे विजयादशमी एकादशीयुक्त नसून मंगळवारी नव्हती व मुसलमानी ९ तारखेसही नव्हती.

नवे म्हणजे टिळक पंचांगाप्रमाणे पाहून लिहिले म्हणून म्हणावें तर तेही जुळत नाही.

कारण टिळक पंचांगाप्रमाणे त्या वर्षी विजयादशमी मंगळवारी होती; परंतु त्या दिवशी दशमी ३२ घ. ५६ प. असून श्रवण नक्षत्र १० घ. ५६ प. होते. त्या दिवशी मुसलमानी तारीख ९ असून आक्टोबरची १५ तारीख होती. परंतु तो दिवस बाबांच्या देहावसानाचा समजल्यास देहावसान समयास एकादशी मुळीच लागत नाही. त्या दिवशी एकादशी सायंकालानंतर लागते.

यावरून आणासाहेबांनी त्या वर्षी टिळकपंचांगाप्रमाणे विजयादशमीचा मंगळवार घेऊन जुन्या पंचांगांतील विजयादशमीच्या दुसऱ्या दिवशीच्या मंगळवारची तिथी व मुसलमानी तारीख घेतली आहे; कारण या मंगळवारी दशमी १८ घ. ४८ प. होती, म्हणजे दशमी अपराण्ह कालास योडीशी होती; पण त्या तिथीस श्रवण नक्षत्र मुळीच नव्हते. यामुळे मंगळवारी दसरा न होतां सोमवारी आला; कारण सोमवारी अपराण्ह कालास दशमी असून श्रवण नक्षत्रही होते. मंगळवारी सूर्यदृष्ट दशमी असून अपराण्ह कालास एकादशी होती म्हणून ती बाबांची पुण्यतिथि ठरली; परंतु त्या दिवशी दसरा नव्हता. आणासाहेबांनी त्या दिवशी विजयादशमी होती असें जें लिहिले आहे तोच त्यांचा गैरसमज असून त्यामुळे सर्वांचीच दिशाभूल होत आहे.

करितां चालू सालची पुण्यतिथी जुने व नवे पंचांगाप्रमाणे विजयादशमीच्या दुसरे दिवशी बुधवारी होणार; कारण दोन्ही पंचांगांत अपराण्हव्यापिनी एकादशी बुधवारीच आहे. विजयादशमीस नाही. तरी याप्रमाणे येत्या पुण्यतिथीचा कार्यक्रम सर्व भक्तांकडे जाणाऱ्या काढीवर छापून श्री साईलीला अंकांत शक्य तितके लवकर प्रसिद्ध करावा. म्हणजे पुष्कळ भक्तांस विजयादशमीस नवरात्र उठवून दुसरे दिवशी बाबांच्या पुण्यतिथी दिनाचा लाभ घेतां येईल.

आतां पुण्यतिथीचा धार्मिक शास्त्रोक्त विधि कसा करावयाचा त्यावहूल धर्म सिंधूंतील उतारा जशाचा तसाच खालीं देतों.

हा विधि संन्याशांस, हंसांस व परमहंसांस लागू आहे असें त्यांत लिहिले आहे. माझमा मतें व पुष्कळ विद्वानांच्या व शास्त्र्यांच्या मतें तोच विधि साधुसंतांस ही लागू आहे. (धर्मसिंधू तृ. परि. पान ५०७) देशकालाचें स्मरण करून “ श्रीनारायण प्रीत्यर्थमाराधानं करिष्ये ” असा संकल्प करावा व “ गुर्वर्थे क्षणः कर्तव्यः ” याप्रमाणे “ परम गुर्वर्थे क्षणः ” परमेष्ठि गुर्वर्थे० परात्पर गुर्वर्थे० असे चार ब्राह्मणांस निमंत्रण करून शुक्लपक्षांत केशवादि नामांनी व कृष्ण पक्षांत संकषणादि नामांनी बारा ब्राह्मणांस निमंत्रण करावें. याप्रमाणे सोळा ब्राह्मण किंवा (सोळा) संन्यासी सांगावे. सामर्थ्य नसल्यास यथाशक्ति ब्राह्मणास निमंत्रण करूत यथायोग्य सोळा क्षण घ्यावे. सोळा ब्राह्मणांचे पादप्रक्षालन करून आचमन करावें व पादप्रक्षालनाचे उदक दुसऱ्या पात्रांत घेऊन, गंध, पुष्प इत्यादिकांनी त्या उदकाची पूजा करावी. ब्राह्मणांस पूर्वाभिमुख किंवा उत्तराभिमुख वसवून घोडशोपचारांनी किंवा गंधादि पंचोपचारांनी पूजा करून सोपस्फर अन्न वाढावें, व तें गायत्री मंत्रांनें प्रोक्षण करावें. नंतर “ गुरवे इदमनं परिविष्टं परिवेश्यमाणं चातुर्तेः स्वाहा इव्यं नमम् ” याप्रमाणे परम गुर्वादि धरा ब्राह्मणांस अन्नत्याग केल्यावर “ ब्रह्मार्पण० ” इत्यादि कर्म करावें. भोजन करून आंचवल्यावर त्या ब्राह्मणांची तांबूल, वस्त्र, दक्षिणा, इत्यादिकांनी पूजा करावी. येथें कित्येक शिष्ट पूर्वी स्थापिलेल्या पादोदक तीर्थांची पूजा करितात. तांबूलादिकांच्या केलेल्या मंडलावर तीर्थ पात्र ठेवून पुरुष सूक्तानें व “ तीर्थराजायनमः ” या मंत्रानें त्याची

योडशोपचारानीं पूजा करून तें पात्र मस्तकावर धारण करावें व बंधुसह ब्राह्मणांस प्रदक्षिणा करून “गुरुर्ब्रह्म गुरुर्विष्णुः” या मंत्रानें नमस्कार करावा व “अविद्यामूल शमनं सर्वं पापं प्रमाशनं । पिवामि गुरुं पत्तीर्थं पुत्रपौत्रं प्रवर्धनम् ॥” या मंत्रानें तें तीर्थं पहिल्या ब्राह्मणाच्या हातून प्राशन करावें. कर्म ईश्वरास समर्पण करून आतेष्टांसह भोजन करावें. प्रतिवर्षी पार्वणश्राद्ध करून याप्रमाणे आराघना करावी.” (धर्मसिंघु तृतीय परिच्छेद पान ५११)

हा विधि संन्यासी, हंस, परमहंस व संत यांस लागू आहे हैं वर लिहिलेंच आहे. बाबा तर संन्याशांचे संन्यासी, हंसांचे हंस परमहंसांचे परमहंस व संतांचे संत होते म्हणून हा विधि त्यांच्या पुण्यतिथीच्या दिवशीं प्रतिवर्षी आचरावा अशी माझी अंतःकरणपूर्वक व प्रेमपुरःसर संस्थान कमिटीस नम्र प्रार्थना व सूचना आहे. ह्या विधीचे आचरण करण्यांत आपण नवीन कांहींच करीत नाही; परंतु पूर्वी अस्तित्वांत व चाळू असून मध्यंतरीं कांहीं काळ बंद पडलेल्या धार्मिक व यथाशास्त्र विधींचे पुनरुज्जीवन करीत आहों इतकेंच.

श्री समर्थ सद्गुरुचरणीं वाक्युष म्हणून हा लेख अति विनम्र भावाने अर्पण करून आपली रजा घेतो.

ठाणे
२७-८-३१. }
}

बाबांचे बाळ.

वर्गणीदारांकरितां

१ श्रीसाईलीलेचा वर्षारंभ चैत्र महिन्याचे अंकापासून आहे. नवीन वर्गणीदारांस वर्षारंभापासून अंक घ्यावे लागतील.

२ पत्ता बदलणे झाल्यास लगेच आम्हांस कळवावें. बदललेला पत्ता न कळविल्यामुळे कित्येक वेळां अंक गहाळ होतात.

३ अंकासंबंधीं पत्रव्यवहार आमचेकडे करावा.

४ लेखासंबंधीं पत्रव्यवहार संपादक व प्रकाशकांकडे करावा.

वार्षिक वर्गणी.

वार्षिक वर्गणी टपाल खर्चासह मनिअॉर्डरने अगाऊ रु. ३।=, व्ही. पी. ने रु. ३॥, फुटकळ अंक ।= मागील अंकास शिळ्डक असल्यास -॥-
व्यवस्थापक—श्रीसाईलीला

लेखकांकरितां

१. श्रीसाईलीलेत प्रसिद्धीसाठी पाठविलेला लेख अथवा कविता कागदाच्या एका बाजूवर, मार्जिन सोडून, सुवाच्य बालबोध लिपीत असावी. पेन्सिलीने किंवा कागदाचे दोन्हीं बाजूस लिहिलेला मजकूर छापण्यास फार त्रास पडतो.

२. लिखाणासोबत पूर्ण नांव व पत्ता दिला पाहिजे. नांव प्रसिद्ध न करितां टोपण नांवाखालीं प्रसिद्धि घावयाची असल्यास त्याप्रमाणे कळवावें.

३. लेख अथवा कविता हातीं आल्यानंतर १ महिन्यांत पसंति अगर नापसंति कळविली जाईल. पसंति कळविल्यानंतर, आम्हांला कळविल्याशिवाय लेखकांनीं तो मजकूर दुसरीकडे छापविण्यास देऊं नये.

४. लेखांत योग्य तो फेरफार करण्याचा अधिकार आमचेकडे राहील. येईल तसा शब्दशः प्रसिद्ध करण्याची हमी आम्ही घेत नाहीं.

५. लेखासोबत पुरेसे पोस्टेज आल्यास, नापसंत लेख परत करूं.

प्रकाशक—श्रीसाईलीला